

*N:o 1.**Af Friherre De Geer: Om ändring af 8 § i gällande bevillningsstadga.*

Det torde knappt finnas mera än en mening derom, att vår nu gällande bevillningsstadga bestämmer en allt för hög beskattning för sådane skattskyldige, hvilkas inkomst af kapital eller arbete föga eller intet öfverstiger den oundgängliga lefnadskostnaden. Ett sådant förhållande kräver att behjertas, ju förr desto hellre. Motioner med afseende härå hafva ock vid flera föregående riksdagar blifvit väckta, senast 1878 och 1879, då det föreslagits förhöjning af det inkomstbelopp, för hvilket bevillning *icke* eger rum. Vid sistnämnda två riksdagar förklarade sig ock Bevillnings-Utskottet icke kunna bestrida, att det minimum af lefnadskostnad, som från skatt fritoges, borde med ett minskadt penningvärde och ett stegradt varuvärde förhöjas, men fann betänkligt tillstyrka vidtagandet af en sådan åtgärd med afseende å det högst väsentliga inflytande, som förändringen skulle komma att medföra i afseende å den kommunala beskattningen och den deraf beroende kommunala rösträtten; och Riksdagen lät härvid bero.

Under tiden har man, såsom allmänt är känt, vid bevillningsstadgans tillämpning mångenstädes sökt mildra dess obillighet genom att icke uppskatta de mindre bemedlades inkomst till så högt belopp, som den i sjelfva verket utgör, och der så icke skett, utan fulla inkomsten taxerats, har skatten ofta måst afskrifvas till följd af bristande tillgång. Men häraf uppstår samma olägenhet, som utgjorde grunden för Bevillnings-Utskottets nyssnämnda betänklighet, enär många sålunda beröfvas den rätt till deltagande i kommunala och medborgerliga angelägenheter, som är åt dem afsedd, på samma gång som kommunen och staten gå miste om en del af sina skattebidrag.

Ehuru dessa missförhållanden icke torde kunna på ett fullt tillfredsställande sätt afhjelpas förr än i sammanhang med en mera omfattande omarbetning af bevillningsstadgan och möjligen icke heller utan ändringar af kommunalbeskattning

gen, synes mig likväl, att den förut anmärkta olägenheten skulle kunna i väsentlig mån undvikas, och ändamålet ändock till icke ringa del vinnas genom en jemkning i bevillningsstadgan på ett något olika sätt med det, som förut föreslagits.

Om t. ex. bevillningen för den inkomst af kapital eller arbete, som icke uppgår till niohundra kronor, nedsattes till en half i stället för en hel procent, så skulle derigenom lindring till hälften af det nuvarande skattebeloppet beredas åt ett högst betydligt antal skattskyldige, utan att någon, som nu eger rösträtt i kommunen, blefve derifrån alldeles utesluten.

Det inflytande, som en sådan nedsättning skulle komma att utöfva på beloppet af hela rikets bevillning och medelbart äfven på kommunalbeskattningen, låter sig svårigen med någon säkerhet beräknas, men kan i ingen händelse blifva så betydande, att detta bör afskräcka från en af billighet högt påkallad skattejemkning till förmån för dem, som deraf mest äro i behof. Uti en öfversigt af 1876 års bevillningstaxering, som är utarbetad i Finansdepartementet, beräknades den procent af hela rikets bevillningssumma, som af hit hörande inkomstgrupper utgjordes, sålunda:

Gruppen: 400— 599 kr. med afdrag enligt 8 § i bevillningsstadgan,	till 19,97 %
” 600— 799 ” ” ” ” ”	” 6,56 ”
” 800—1,200 ” ” ” ” ”	” 9,54 ”
” 1—1,800 ” utan sådant afdrag ” ”	” 3,30 ”

Om man antager, att, utom hela de båda förstnämnda grupperna, fjerdelen af gruppen 800—1,200 och hälften af den sista gruppen 1—1,800 utgöras af dem, hvilkas inkomst uppskattats till mindre än 900 kronor, så skulle 30,57 procent af hela bevillningen falla på dem, som taxerats för lägre inkomst än niohundra kronor.

Genom den af mig ifrågasatta nedsättningen skulle således hälften häraf eller något mera än 15 procent förloras. Men denna beräkning afser blott den *taxerade* bevillningen, och det är klart att vid uppbörden afskrifningar måste ega rum företrädesvis å de lägre beloppen. Öfverståthållareembetet uppgifver i sitt utlåtande öfver Skattejemkningskomiténs betänkande, att den i Stockholmpåförda bevillningen för uppskattad inkomst, understigande 600 kronor, endast till en jemförelsevis ringa del till statsverket influtit, emedan större delen måst på grund af bristande tillgång till skatten afskrifvas. Och så torde det äfven förhålla sig på många andra ställen. Förlusten skulle därför antagligen icke på långt när uppgå till lika hög procent af den inflytande bevillningen, som af den taxerade. Härtill kommer, att då, såsom redan är antydt, en betydande del af ifrågavarande skattskyldige af billighetshänsyn nu taxeras till mindre inkomst än de ega, det är sannolikt, att en riktigare uppskattning skulle göra sig gällande, om de skattskyldige icke deraf komme att drabbas så hårdt; och bevillningsbeloppet blefve i samma mån då snart åter höjdt.

På sådant sätt skulle också de, som verkligen ega en inkomst af 800 kronor, men hittills taxerats för ett lägre belopp, vinna rösträtt vid riksdagsmannaval till Andra Kammaren, utan att få vidkännas högre bevillning än som nu utgår för en inkomst af 550 kronor.

På grund af det nu anförda hemställer jag,

att första punkten af 8 § i Bevillningsstadgan må erhålla följande lydelse:

Bevillning för inkomst af kapital eller arbete eger *icke* rum, när den skattskyldiges sammanräknade årsinkomster understiga fyrahundra kronor, och utgår med en half procent, när de understiga niohundra kronor. Öfverstiga de icke ett tusen åtta hundra kronor, äro trehundra kronor af inkomsten från kapital eller arbete fria från bevillning.

Stockholm i Januari 1881.

Louis De Geer.
